

SAŽETAK PRESUDE

PAPOSHVILI PROTIV BELGIJE OD 13. PROSINCA 2016. GODINE ZAHTJEV BR. 41738/10

Belgijska tijela nisu procijenila rizik od izručenja podnositelja u Gruziju

ČINJENICE

Podnositelj zahtjeva bio je gruzijski državljanin koji je živio u Bruxellesu. Preminuo je 7. lipnja 2016. godine, a njegova supruga i troje djece izrazili su želju da nastave voditi postupak pred Sudom.

Podnositelj je došao u Belgiju 1998. godine u pratnji supruge i djeteta. Par je nakon toga dobio još dvoje djece. Između 1998. i 2007. godine podnositelj je osuđen za niz kaznenih djela, uključujući razbojništvo i sudjelovanje u zločinačkoj organizaciji. Dok je služio zatvorske kazne dijagnosticiran mu je niz teških bolesti, uključujući kroničnu limfocitnu leukemiju i tuberkulozu, zbog kojih je bio na bolničkom liječenju.

Podnositelj je belgijskim vlastima podnio nekoliko bezuspješnih zahtjeva za reguliranje boravišnog statusa zbog izvanrednih ili zdravstvenih razloga. U kolovozu 2007. godine ministar unutarnjih poslova izdao je nalog za deportaciju kojim je naredio podnositelju zahtjeva da napusti zemlju, te mu je zabranio ponovni ulazak u Belgiju u trajanju od deset godina zbog opasnosti koju je predstavljao za javni red. Nalog je postao izvršan čim je podnositelj odslužio svoju zatvorsku kaznu, ali u stvarnosti nije izvršen jer je primao liječničku pomoć.

Dana 7. srpnja 2010. godine Ured za strance izdao je nalog podnositelju da napusti zemlju, te istovremeno odredio pritvor protiv njega. Premješten je u sigurni objekt za ilegalne imigrante s ciljem njegova povratka u Gruziju, te su u tu svrhu izdane putne isprave. Dana 23. srpnja 2010. godine podnositelj je podnio zahtjev Sudu za donošenje privremene mjere na temelju pravila 39. Poslovnika Suda kojom bi se spriječilo njegovo izručenje. Zahtjev za izdavanje privremene mjere je usvojen, a podnositelj je naknadno pušten na slobodu. Rok za izvršenje naloga za napuštanje belgijskog državnog područja nekoliko je puta produljen. U studenome 2009. godine supruga podnositelja zahtjeva i troje djece dobili su dozvolu boravka u Belgiji neodređenog trajanja. Između 2012. i 2015. godine podnositelj je u nekoliko navrata uhićen zbog krađe.

PRIGOVORI

Pozivajući se na članak 2. (pravo na život) i članak 3. (zabrana nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja), podnositelj je tvrdio da postoje dokazi koji upućuju na to da bi se, ako ga se protjera u Gruziju, tamo suočio sa stvarnim rizikom od nečovječnog i ponižavajućeg postupanja i prerane smrti. Temeljem članka 8. (pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života), prigovorio je da bi njegovo protjerivanje u Gruziju, zajedno sa zabranom ponovnog

ulaska u Belgiju u trajanju od deset godina, imalo za posljedicu odvajanje od obitelji koja je dobila dozvolu boravka u Belgiji.

Presudom vijeća od 17. travnja 2014. godine Sud je utvrdio da protjerivanje podnositelja zahtjeva u Gruziju ne bi dovelo do povrede članaka 2. i 3. Konvencije. Na podnositeljev zahtjev predmet je upućen na razmatranje Velikom vijeću.

OCJENA SUDA

Članak 3. (zabrana nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja)

Sud je najprije utvrdio da je podnositelj bolovao od vrlo teške bolesti i da je njegovo stanje bilo opasno po život. Podnositelj je o tome dostavio detaljnu medicinsku dokumentaciju koju je dobio od liječnika specijaliziranog za liječenje leukemije i šefa hematološkog odjela u bolnici koja se isključivo bavi liječenjem karcinoma. Prema toj dokumentaciji, stanje podnositelja zahtjeva stabiliziralo se zbog liječenja koje je dobivao u Belgiji. To je bilo usmjereno liječenje s ciljem da mu se omogući podvrgavanje transplantaciji, koja je predstavljala jedinu preostalu šansu za izlječenje, pod uvjetom da se obavi u relativno kratkom roku. Prekid takvog liječenja imao bi za posljedicu skraćivanje podnositeljevog životnog vijeka na manje od 6 mjeseci.

Podnositelj je podnio dva zahtjeva za reguliranje svojeg boravišnog statusa u Belgiji na osnovu zdravstvenih razloga, na temelju Zakona o strancima. Njegovi su se zahtjevi prvenstveno temeljili na potrebi da dobije prikladno liječenje za leukemiju i na pretpostavci da ne bi bio u mogućnosti primati odgovarajuću njegu za svoje stanje u Gruziji. Međutim, Ured za strance odbio je te zahtjeve navodeći da je podnositelj isključen iz područja primjene Zakona zbog toga što je počinio teška kaznena djela. Žalbeno vijeće za strance utvrdilo je da, kada upravno tijelo ima opravdane razloge za isključenje osobe iz područja primjene Zakona, tada nije potrebno ispitivati podnesenu medicinsku dokumentaciju. U pogledu prigovora na temelju članka 3. Konvencije, Žalbeno vijeće za strance navelo je kako uz odluku kojom se odbija dozvola boravka nije bila izrečena i mjera protjerivanja, pa je rizik da će se liječenje podnositelja zahtjeva prekinuti u slučaju njegova povratka u Gruziju bio potpuno hipotetski. Državno vijeće (*Conseil d'Etat*) potvrdilo je to obrazloženje, navodeći da zdravstveno stanje stranca koji je suočen s protjerivanjem iz zemlje i čiji je zahtjev za dozvolu boravka odbijen treba ocjenjivati u trenutku izvršavanja mjere protjerivanja, a ne u trenutku njezina izricanja. Sud je zaključio da, iako je savjetnik za medicinu Ureda za strance dao nekoliko mišljenja o zdravstvenom stanju podnositelja na temelju medicinskih potvrda koje je dostavio podnositelj zahtjeva, niti Ured za strance niti Žalbeno vijeće za strance nisu iste razmotrili iz perspektive članka 3. Konvencije u postupku povodom zahtjeva za reguliranje boravišta na temelju zdravstvenih razloga.

Zdravstveno stanje podnositelja nije ispitano niti u kontekstu postupka koji se odnosi na njegovo protjerivanje.

Iako se procjena ove vrste mogla izvršiti neposredno prije samog izvršenja mjere protjerivanja, Sudu nije pruženo dovoljno informacija o tome kakav je opseg takve procjene i njezina utjecaja na obvezujuću prirodu naloga za napuštanje zemlje.

Slijedom toga, Sud je smatrao da zbog toga što belgijska tijela nisu izvršila nikakvu procjenu rizika s kojim bi podnositelj bio suočen po povratku u Gruziju, a imajući u vidu njegovo zdravstveno stanje i nedostatak informacija o mogućem liječenju u Gruziji, ta tijela nisu imala

dovoljno informacija za donošenje zaključka da podnositelj neće biti izložen stvarnom i konkretnom riziku, suprotno članku 3. Konvencije, u slučaju povratka u Gruziju. Sud je stoga smatrao da bi došlo do povrede članka 3. da je podnositelj bio protjeran u Gruziju bez da je izvršena procjena relevantnih informacija.

Članak 8. (pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života)

Sud je utvrdio da belgijska tijela nisu ispitala u kojoj je mjeri podnositelj, zbog pogoršanja zdravstvenog stanja bio ovisan o pomoći svoje obitelji. Štoviše, u postupku za reguliranje boravišta zbog zdravstvenih razloga, Žalbeno vijeće za strance odbacilo je prigovor podnositelja na temelju članka 8. Konvencije jer uz odluku kojom se odbija dozvola boravka nije bila izrečena i mjera protjerivanja

Sud je smatrao da su nacionalna tijela trebala izvršiti procjenu utjecaja mjere protjerivanja na obiteljski život podnositelja u svjetlu njegova zdravstvenog stanja. To je predstavljalo procesnu obvezu koju su tijela trebala ispuniti kako bi osigurala učinkovito ostvarivanje prava na poštovanje obiteljskog života. Prema mišljenju Suda, belgijska tijela bila su dužna, u skladu s člankom 8. Konvencije, ispitati je li se, u svjetlu specifične situacije podnositelja zahtjeva u trenutku protjerivanja, od obitelji moglo razumno očekivati da će ga slijediti u Gruziju ili, ako nije, je li poštovanje prava na obiteljski život zahtijevalo da se podnositelju izda dozvola boravka u Belgiji onoliko dugo koliko mu je ostalo života. Sukladno tome, Sud je utvrdio kako bi, da je podnositelj bio protjeran u Gruziju bez procjene tih faktora, došlo i do povrede članka 8. Konvencije.

PRAVIČNA NAKNADA

Utvrđenje povrede čl. 3. i 8. Konvencije samo po sebi predstavlja dovoljnu pravičnu naknadu u odnosu na nematerijalnu štetu.

5.000,00 EUR na ime troškova postupka

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te ne obvezuje taj Sud

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.